THE ISRAELITE PRESS
The only Jewish Newspaper of Western Canada.
אידישע וואָרט
Office and Place of Business: New Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave. East
Published daily except Saturday and Sunday
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA
Subscription: $6.00 per year.
Est. 1910 Phones: 55 409—52 213
Winnipeg — Manitoba

די ניי רעגירונג ביי דער ארבעט

ר. ב. בענעט שניידט איצט די פרוכט פון זיין גרויסן זיג אין די פע־דעראלע וואהלן, אָפּגעהאלטן מיט צוויי וואָכן צוריק. ער איז איצט דער פרע־מיער מיניסטער פון קאנאדע, און ער האט די פריווילעגיע פון מאכט, מיט וועלכער עס איז אָבער פארבונדן די גרויסע אחריות פאר׳ן וואוילזיין פונ׳ם פאָלק און פאר זיין עקאָנאָמישער אין גייסטיקער אנטוויקלונג, איף וויפל א רעגירונג האט דערמיט צו טאָן.

צווישן די מיניסטאָרן פון מר. בענעטס קאבינעט זיינען דאָ א היבש ביסל "פנים חדשות", פערזאָנען, וועלכע זיינען ווייניק באקאנט צום ברייטן עולם. און וועלכע זיינען דערהויבן געווארן א דאנק זייערע פארדינסטן אָדער א דאנק די פעאיקייטן וואָס זיי האָבן ארויסגעצייגט אין די רייען פון זייער איינענעד פארטיי. צווישן זיי זיינען דאָ אָבער איך. מענשן מיט היבשער מלוכה דערפארונג. וועלכע זיינען געווען מיניסטאָרן אין פריערדיקע קאבי־נעטן.

אָבער די דערפארונג פון די מיניסטאָרן איז בכלל ניט אזוי. ווייטיק יעדער מיניסטער געמט איבער זיין דעפארטמענט אָדער דעפארטמענטס "אין פולן גאנג". זיי זיינען בלויז דו ניי איינזעצונג אויף דער מלוכה מאשין, וואָס טאָר זיך ניט אָפּשטעלן אויף קיין איין מינוט. פון זיי ווערט ניט דערוואר־טעט צו ענדערן דעם גאנג פון דער מאשין, נאָר בלויז אָנצוצייכענען איר ריכטונג.

די ווייליער האָבן געשיינקט זייער צוטרוי צו מר. בענעטן און זיין פאר־טיי אויפ׳ן סמך פון זייערע הבטחות צו פירן דאָס לאנד אין א בעסערער ריכ־טונג. צי די ווייליער האָבן געהאנדלט קלוג צי ניט, דאָס דארף איצט דער־ווייזן מר. בענעט און זיין רעגירונג.

מר. בענעט האָט געקראָגן די פולע געלעגנהייט דורכצופירן זיין פאָ־ליטיק. די ווייליער האָבן אים געגעבן א פארלאמענט מיט א פעסטער קאָנ־סערוואטיווער מערהייט. דערמיט ווערט זיין פארפליכטונג צו די ווייליער נאָך גרעסער, און דערפאר האָבן די ווייליער דאָס רעכט צו דערוואַרטן פון אים נאָך מער און בעסערע רעזולטאטן.

די הבטחות וואָס מר. בענעט און זיין פארטיי האָבן געגעבן צו די ווייליער זיינען נאָך פריש אין אלעמענס זכרון, אין דארפן ווייטער געהאלטן ווערן פריש. כדי די רעגירונג זאָל שטענדיק פילן איר אחריות און זאָל אזוי אויף איין מינוט ניט פארגעסן אויף אירע הבטחות. און, וועט זי זיי פאר־ווירקלאכן נאָר אין מעשים קאָן זי זיין זיכער מיט דער שטיצע און גוטן ווילן פון אלע בירגער . . .

די אויסוואנדערונג פון די אימיגראנטן

פון ענגלאנד ווערט געמעלדעט, אז בריטישע און אנדערע אימיגראנטן לויפן אין מאסן פון די פאראייניקטע שטאטן. א סך פון זיי האָבן ניט מיט וואָס צו אַצאָלן פאר זייערע שיפסקארטן, און זיי גנבׁ׳ענען זייערע רייזעס ווי "בלינדע פאסאזשירן". אנדערע שלאָגן קוים צונויף גענוג געלט פאר דריט קלאסיקע שיפסקארטן פאר זייערע פאמיליעס, וועלכע זיי שיקן אריבער צו זייערע קרובים אין די אלטע היימען, פארבלייבנדיק אליין אין אמעריקע אי־בערצוואוואַרטן די שלעכטע צייט.

אזא אויסוואנדערונג פון אימיגראנטן קומט שטענדיק פאר אין יאָרן פון קריזיס און ארבעטסלאָזיקייט. כאָטש דער קריזיס איז פון אַן אלוועלט־לאכן כאראקטער, און די אויסוואנדערער געפינען אין זייערע אלטע היימען די זעלבע ארבעטסלאָזיקייט, פילן זיי זיך אָבער דאָרטן פאָרט אביסל זיכע־רער אין די קרייזן פון זייערע קרובים און פריינט, ווי אין דעם פרעמדן לאנד. וואו מען קוקט אויף זיי קרום ווי אויף "פרעמדע", וואָס ריישן ארויס דעם לעצטן ביסן בריוט פונ׳ם מויל פון די "אייגענע". אגב ווערן איצט אין די פאראייניקטע שטאטן אימיגראנטן בכלל אין מאסן אָפּגעזאָגט פון זייער אר־בעט. כדי צו מאכן פלאץ פאר "אייגענע", אמעריקאנער געבאָרענע. דעם דאָ־זיקן אימיגראנטישן גורל האָט דאכט זיך געטיילט אפילו די מוטער פונ׳ם אמעריקאנער לופט־העלד, קאָל. לינדבערג, מיט וועלכן אמעריקע איז אזוי שטאלץ . . .

אויב אָבער איינגעזעסענע אימיגראנטן לויפן אין אזא צייט צוריק צו זייערע חרוב׳ע היימען, איז עס פארשטענדלאך, אז די צאָל פון נייע אימי־גראנטן וואָס זאָלן איינשטעלן זיך צוקומען אין א פרעמדן לאנד אין אזא צייט, זייער קליין. ציפערן פון אימיגראציע אין די קריזיס יארן האָבן דאָס שוין לאנג באוויזן.

די ציפערן ווייזן, אז אימיגראציע און עמיגראציע ווערן רעגולירט פון זיך אליין. לויט די ארבעטס מעגלאכקייטן. אלע קינסטלאכע אימיגראציע באשריינקונגען זיינען, פונ׳ם עקאָנאָמישן שטאנדפונקט, אן אומזין. זיי קאָ־נען דערפאר ניט כארעכטיקט ווערן מיט קיין שום עקאָנאָמישע מאָטיוון.

ביי אונז אין קאנאדע, ווי אין די שטאטן, איז דער געשריי אז אימי־גראנטן מאכן שווערער די ארבעטסלאָזיקייט, איינגאנצן אן אומבאגרינדעד־טער. ער ווייזט בלויז אז די מענשן זעען ניט די פאקטן, אָדער עס לויגנט זיך זיי ניט צו זעען זיי . . .

דער יאָרצייט

מיט א יאָר צוריק אין דער צייט איז די גאנצע אידישע וועלט טיף אויפגעטרייסלט געווארן פון דער בלוטיקער קאטאסטראָפע וואָס איז באפאלן דעם אידישן ישוב אין ארץ־ישראל. אידישע הערצער האָבן געציטערט פאר די לעבנס פון זייערע ברידער אין לאנד און פאר דעם גורל פונ׳ם אידישן ישוב וואָס איז אויסגעבויט געווארן מיט אזעלכע גוואלדיקע אָנשטריינגונגען און קרבנות און אויף וועלכן עס האָבן זיך באזירט די גרויסע האָפענונגען פונ׳ם פאָלק, אין פארבינדונג מיט׳ן אויפבוי פון זיין נאציאָנאלער היים.

דער אומגליק האָט אונז געקאָסט א פאָר הונדערט פון קדושים, ווע־מעס געמען עס ווערן היינט דערמאָנט איבער דער גאנצער אידישער וועלט מיט כבוד און מיט טרויער. אָבער דער אידישער ישוב אין ארץ־ישראל איז געבליבן פעסט איינגעפונדעטעוועט און האָט זיך אפילו ניט גערירט פון זיין יסוד.

די פאראיאריקע אומרוען אין ארץ־ישראל זיינען געווען א גרויסער אומגליק ניט נאָר ווייל זיי האָבן געקאָסט אזויפיל קרבנות, נאָר אייך דער־פאר וואָס זיי האָבן געמאכט פאר׳ן ציוניזם שווערער דעם וועג צו זיין ציל. זיי האָבן אָבער דערוויזן ווי פעסט איינגעוואורצלט געווארן ס׳איז דער אי־דישער ישוב אין ארץ־ישראל. אז קיין שטורעם וויינט קאָן אים ניט ארויס־כלאזן. זיי האָבן אויך דערוויזן, אז די אידישע וועלט איז פעסט אנטשלאָסן צו פארטיידיקן דעם ישוב פון אלע אטאקעס און צו העלפן אים צו וואקסן, אנטוויקלען זיך און ארייגלאזן נאָך טיפערע וואורצלען.

(פארזעצונג דינסטאג)

די רדיפות אויף סאָציאליסטן אין סאָוועט רוסלאנד

פון די ידיעות פון דער אויסלאנד־דעלעגאציע פון דער ציוניסטיש־סאָציאליסטישער פארטיי צ. ס. אין פ. ס. ס. ר.

1. הונגער שטרייקן

אין דארף סאלאמיכינא (אוראלסקער קרייז) האָבן זעקס פארשיקטע חברים (שמחה ראביצאוויטש און א.) דערקלערט א הונגער שטרייק.

די חברים האָבן שפאצירט דעם 5טן יולי פ. י. אין דעם דארפס־גארטן. דארט האָט זיי געטראָפן דער באאַלמעכטיק־טער פון ג. פ. או. אין סאלאמיכנער ראָ־יאָן — סאקלאוו און האָט זיי ארעסטירט. די סיבה — האָט דערקלערט סאקלאוו — דער גארטן איז אויסער דעם תחום פון דארף און דערפאר איז די פארשיק־טע פארבאָטן צו שפאצירן דארט.

די ארעסטירטע חברים האָט ס. ארייי־געזעצט אין א מין שטאל (אין דארף איז קיין טורמע ניטאָ). צוויי טעג האָט זיי סאקלאוו ניט געגעבן עסן. די חברים האָ־בען דערקלערט אלס פראטעסט א הונגער שטרייק, וועלכער האָט געדויערט פיר טעג. נאָך א זעקס טאגיקן ארעסט האָט ס. באפרייט די חברים.

ב) חבר ג. ברויטמאן איז געשיקט גע־ווארן ארבעטן אין א "סאווכאז" (א סאָ־וועטישע ווירטשאפט) — פיר קילאָמע־טער פון קראקאליינסק. אָבער קאזאנסקי, א געוועזענער גלח, און ביי היינטיקן טאָג א גרויזאמער ארבעטער און א דאנק זייערע אויף דער מלוכה מאשין, וואָס טאָר זיך ניט אָפּשטעלן אויף קיין איין מינוט. פון זיי ווערט ניט דערוואַר־טעט צו ענדערן דעם גאנג פון דער מאשין, נאָר בלויז אָנצוצייכענען איר ריכטונג.

די ווייליער האָבן געשיינקט זייער צוטרוי צו מר. בענעטן און זיין פאר־טיי אויפ׳ן סמך פון זייערע הבטחות צו פירן דאָס לאנד אין א בעסערער ריכ־טונג. צי די ווייליער האָבן געהאנדלט קלוג צי ניט, דאָס דארף איצט דער־ווייזן מר. בענעט און זיין רעגירונג.

מר. בענעט האָט געקראָגן די פולע געלעגנהייט דורכצופירן זיין פאָ־ליטיק. די ווייליער האָבן אים געגעבן א פארלאמענט מיט א פעסטער קאָנ־סערוואטיווער מערהייט. דערמיט ווערט זיין פארפליכטונג צו די ווייליער נאָך גרעסער, און דערפאר האָבן די ווייליער דאָס רעכט צו דערוואַרטן פון אים נאָך מער און בעסערע רעזולטאטן.

די הבטחות וואָס מר. בענעט און זיין פארטיי האָבן געגעבן צו די ווייליער זיינען נאָך פריש אין אלעמענס זכרון, אין דארפן ווייטער געהאלטן ווערן פריש. כדי די רעגירונג זאָל שטענדיק פילן איר אחריות און זאָל אזוי אויף איין מינוט ניט פארגעסן אויף אירע הבטחות. און, וועט זי זיי פאר־ווירקלאכן נאָר אין מעשים קאָן זי זיין זיכער מיט דער שטיצע און גוטן ווילן פון אלע בירגער . . .

די ניי רעגירונג ביי דער ארבעט

ר. ב. בענעט שניידט איצט די פרוכט פון זיין גרויסן זיג אין די פע־דעראלע וואהלן, אָפּגעהאלטן מיט צוויי וואָכן צוריק. ער איז איצט דער פרע־מיער מיניסטער פון קאנאדע, און ער האָט די פריווילעגיע פון מאכט, מיט וועלכער עס איז אָבער פארבונדן די גרויסע אחריות פאר׳ן וואוילזיין פונ׳ם פאָלק און פאר זיין עקאָנאָמישער אין גייסטיקער אנטוויקלונג, איף וויפל א רעגירונג האָט דערמיט צו טאָן.

צווישן די מיניסטאָרן פון מר. בענעטס קאבינעט זיינען דאָ א היבש ביסל "פנים חדשות", פערזאָנען, וועלכע זיינען ווייניק באקאנט צום ברייטן עולם. און וועלכע זיינען דערהויבן געווארן א דאנק זייערע פארדינסטן אָדער א דאנק די פעאיקייטן וואָס זיי האָבן ארויסגעצייגט אין די רייען פון זייער איינענעד פארטיי. צווישן זיי זיינען דאָ אָבער איך. מענשן מיט היבשער מלוכה דערפארונג. וועלכע זיינען געווען מיניסטאָרן אין פריערדיקע קאבי־נעטן.

אָבער די דערפארונג פון די מיניסטאָרן איז בכלל ניט אזוי. ווייטיק יעדער מיניסטער נעמט איבער זיין דעפארטמענט אָדער דעפארטמענטס "אין פולן גאנג". זיי זיינען בלויז א ניי איינזעצונג אויף דער מלוכה מאשין, וואָס טאָר זיך ניט אָפּשטעלן אויף קיין איין מינוט. פון זיי ווערט ניט דערוואַר־טעט צו ענדערן דעם גאנג פון דער מאשין, נאָר בלויז אָנצוצייכענען איר ריכטונג.

די ווייליער האָבן געשיינקט זייער צוטרוי צו מר. בענעטן און זיין פאר־טיי אויפ׳ן סמך פון זייערע הבטחות צו פירן דאָס לאנד אין א בעסערער ריכ־טונג. צי די ווייליער האָבן געהאנדלט קלוג צי ניט, דאָס דארף איצט דער־ווייזן מר. בענעט און זיין רעגירונג.

מר. בענעט האָט געקראָגן די פולע געלעגנהייט דורכצופירן זיין פאָ־ליטיק. די ווייליער האָבן אים געגעבן א פארלאמענט מיט א פעסטער קאָנ־סערוואטיווער מערהייט. דערמיט ווערט זיין פארפליכטונג צו די ווייליער נאָך גרעסער, און דערפאר האָבן די ווייליער דאָס רעכט צו דערוואַרטן פון אים נאָך מער און בעסערע רעזולטאטן.

די הבטחות וואָס מר. בענעט און זיין פארטיי האָבן געגעבן צו די ווייליער זיינען נאָך פריש אין אלעמענס זכרון, אין דארפן ווייטער געהאלטן ווערן פריש. כדי די רעגירונג זאָל שטענדיק פילן איר אחריות און זאָל אזוי אויף איין מינוט ניט פארגעסן אויף אירע הבטחות. און, וועט זי זיי פאר־ווירקלאכן נאָר אין מעשים קאָן זי זיין זיכער מיט דער שטיצע און גוטן ווילן פון אלע בירגער . . .

די אויסוואנדערונג פון די אימיגראנטן

פון ענגלאנד ווערט געמעלדעט, אז בריטישע און אנדערע אימיגראנטן לויפן אין מאסן פון די פאראייניקטע שטאטן. א סך פון זיי האָבן ניט מיט וואָס צו אַצאָלן פאר זייערע שיפסקארטן, און זיי גנבׁ׳ענען זייערע רייזעס ווי "בלינדע פאסאזשירן". אנדערע שלאָגן קוים צונויף גענוג געלט פאר דריט קלאסיקע שיפסקארטן פאר זייערע פאמיליעס, וועלכע זיי שיקן אריבער צו זייערע קרובים אין די אלטע היימען, פארבלייבנדיק אליין אין אמעריקע אי־בערצוואוואַרטן די שלעכטע צייט.

אזא אויסוואנדערונג פון אימיגראנטן קומט שטענדיק פאר אין יאָרן פון קריזיס און ארבעטסלאָזיקייט. כאָטש דער קריזיס איז פון אַן אלוועלט־לאכן כאראקטער, און די אויסוואנדערער געפינען אין זייערע אלטע היימען די זעלבע ארבעטסלאָזיקייט, פילן זיי זיך אָבער דאָרטן פאָרט אביסל זיכע־רער אין די קרייזן פון זייערע קרובים און פריינט, ווי אין דעם פרעמדן לאנד. וואו מען קוקט אויף זיי קרום ווי אויף "פרעמדע", וואָס ריישן ארויס דעם לעצטן ביסן בריוט פונ׳ם מויל פון די "אייגענע". אגב ווערן איצט אין די פאראייניקטע שטאטן אימיגראנטן בכלל אין מאסן אָפּגעזאָגט פון זייער אר־בעט. כדי צו מאכן פלאץ פאר "אייגענע", אמעריקאנער געבאָרענע. דעם דאָ־זיקן אימיגראנטישן גורל האָט דאכט זיך געטיילט אפילו די מוטער פונ׳ם אמעריקאנער לופט־העלד, קאָל. לינדבערג, מיט וועלכן אמעריקע איז אזוי שטאלץ . . .

אויב אָבער איינגעזעסענע אימיגראנטן לויפן אין אזא צייט צוריק צו זייערע חרוב׳ע היימען, איז עס פארשטענדלאך, אז די צאָל פון נייע אימי־גראנטן וואָס זאָלן איינשטעלן זיך צוקומען אין א פרעמדן לאנד אין אזא צייט, זייער קליין. ציפערן פון אימיגראציע אין די קריזיס יארן האָבן דאָס שוין לאנג באוויזן.

די ציפערן ווייזן, אז אימיגראציע און עמיגראציע ווערן רעגולירט פון זיך אליין, לויט די ארבעטס מעגלאכקייטן. אלע קינסטלאכע אימיגראציע באשריינקונגען זיינען, פונ׳ם עקאָנאָמישן שטאנדפונקט, אן אומזין. זיי קאָ־נען דערפאר ניט כארעכטיקט ווערן מיט קיין שום עקאָנאָמישע מאָטיוון.

ביי אונז אין קאנאדע, ווי אין די שטאטן, איז דער געשריי אז אימי־גראנטן מאכן שווערער די ארבעטסלאָזיקייט, איינגאנצן אן אומבאגרינדעד־טער. ער ווייזט בלויז אז די מענשן זעען ניט די פאקטן, אָדער עס לויגנט זיך זיי ניט צו זעען זיי . . .

אז מען צערייצט בייזע הינט :: פון משה חייקעל׳ס

פעליעטאָן

ביי אונז אין שטעטל איז געווען א פריץ, איז ער, ווי דער שטייגער פון א סך פריצים, געווען א משוגענער און א כעסן, נאָר אידן האָבן לעבן אים פאר־דינט געלט.

און אז מ׳פארדינט געלט, מאכט שוין ניט אויס, צי דער פריץ איז א כעסן און א משוגענער, מ׳וואַרט אויס ביז דער כעס און דאָס משוגעת גייט אריבער, און דער פריץ ווערט ווידער א מענש.

די גרעסטע צרה איז געווען ניט אזוי דער פריץ, ווי דער בייזער הונט זייער, א גרויסער הונט, מיט א קאָפּ פון א וואלף מיט אן עק פון א לייב, אזוי איז ער גראדע געווען א שטילער, דער הונט. מ׳האָט אים קיינמאָל אויף א קייט ניט געהאלטן, נאָר אז מען פלעגט אים צע־בייזערן, צערייצן, הייסט עס, פלעגט זיין סכנה נפשות, פלעגט ער שוין דאמאלסט קיין מענשן ניט דערקאנען. צומאָל ניט אפילו דעם איינגענעם פריץ.

דערציילט מען אז איין מאָל, בעת ברוך דער מעקלער איז געקומען צו אים אין א פרימאָרגן מכח תבואה קויפן, האָט ער דעם פריץ, מעשה שטן, געדאַרפט טרעפן אין זיין משוגענער לוינע. דער פריץ האָט, ווייזט אויס, גע׳שיכור׳ט א נאָלצע נאכט, און אינדערפרי איז אים, מחילה, געווען זייער פאסקודנע אויפ׳ן האַרצן. און דאָ קומט אונטער א איר, א מעקלערל, וואָס קאָן נאָך זיין בעסער ווי אויסלאָזן אים דעם כעס ?

איז ניט נאָר וואָס דער פריץ האָט זיך געווארפן אויף דעם אידן מיט קולות און זידלעריען, נאָר ער האָט נאָך אנגע־רייצט אויף אים דעם הונט זיינעם אויף.

און דער הונט, ווי דער שטיינער פון א הונט, און דערצו נאָך פון א פריצישן הונט, האָט זיך מיט זיין נאָנצער חיה׳ש־קייט א ווארף געטאָן אויף דעם אידן, האָט פון אים אלונטערגעריסן די קאָ־פּאטע, צערייסן אויף אים דאָס העמד און אים צערראפּעט דאָס לייב, ביז בלוט האָט זיך אנגעהויבן גלסן פון אים.

דערזעען בלוט, האָט דער איר אויס־געהויבן א יללה און דער פריץ האָט זיך דערשראָקן, ניט אויף קאָטאָוועס דער־שראָקן.

האָט ער אנגעהויבן שרייען צום הונט, רופן אים צוריק, איינשטילן אים.

נאָר דער הונט — דאָס חיה׳שע בלוט האָט זיך אין אים צעקאָכט און ער האָט קיינעם מער ניט דערקאָנט, אפילו ניט זיין איינענעם באַלעבאָס, דעם פריץ.

און דער הונט, נאָך מיט מער כעס ווי פריער, ווארפט זיך מיט נאָך מער רציחה אויף דעם צום טויט דערשראָקע־נעם אידן.

און דער איד — טויט־שרעק קוקט פון זיינע אויגן ארויס, דאָס בלוט ווערט אויף זיינע ליפּן פארקילט און דאָס קול ווערט אים אין האלז דערשטיקט.

און דער פריץ — ער זעט דאָך שוין אז ער האָט איבערגעכאפּט די מאָס, לויפט ער ראטעווען דעם אידן, זיין אידן . . . ער דערמאָנט זיך, אז דאָס איז דאָך דער זעלבער ברוך דער מעקלער, וואָס אפט מאָל קומט ער אים אזוי צענויץ.

ווי קאָן טאקע א פריץ אויסקומען אז א אידן ? . . .

לאָזט ער זיך ראטעווען זיין אידן. ער מוז אים ארויסרייסן ביים הונט פון די צייַן.

נאָר דער הונט איז ווילד־ער דערקאָנט אים ניט, דעם פריץ.

דער הונט האָט דערשמעקט בלוט. די אויגן זיינע ברענען, דער אטעם זיינער איז הייס, און ער רייסט זיך אויף אלע כחות.

— האוו, האוו, האוו ! . . .

— בלוט, בלוט, בלוט ! . . .

און דער פריץ מיט ביידע הענט צע־שפּרייט, רייסט זיך צו אים :

— צוריק וואפקא . . . לאָז אים אפּ, דעם אידן . . . . לאָז אים אפּ ! . . . .

און אז דער הונט הערט אלץ ניט, און זאָן. דאָס וואסער פון די גרובן פאלט אריין אין א קליין טייכל — "מאסליאנ־קא" און פון פיל מענשלאכע פגרים איז דאָס וואסער פאר׳סמ׳ט געווארן אזוי, אז די איינוואוינער האָבן ניט געקאָנט טרינקען זי.

קומענדיק אין "זירינובסקי רודניק" האָבן מיר גענומען זוכן ארבעט. מיר האָ־בען זיך אויף געווענדעט צו דער קאָנצע־סיע פארוואלטונג און איף האָב באקומען דארט א צייטווייליקע ארבעט.

דאָ, אין ז. ר. זיינען מיר ביידע געווען די ערשטע און איינציקע "פאָליטישע". דאָ האָבן זיך די איינוואוינער לכת־חילה באצוגן צו אונז מיט שטראָף. ריי־באקאוו האָט איינמאָל גערופן מיין אַ־לעבאסטע און האָט געפאָדערט, אז זי זאָל אים אָפּט מעלדן וועגן אונזער אויס־פירונג.

אין ז. ר. האָבן מיר פארבראכט א יאָר מיט דריי חדשים. אין נאָוועמבער 1929, האָבן מיר נאָך דערוויזן קומען מיט דער לעצטער שיף, וועלכע איז נאָך גענאנגען אויפ׳ן איריטש און מיר זיינען געקומען אין סעמיפּאלאטינסק.

אזוי ווי א שווארצער קאשמאר ווייזט מיר אויס די צוויי אין א האלב יאָר, וועל־כער איף האָב פארבראכט אין די צוויי ערטער. בסך הכל האָב איף פארבראכט אין טורמע און פארשיקונג ביי דריי און א האלב יאָר.

מאי, 1930.

ב) א ב ד א ר ס ק . (ווייט מער אלס צוויי טויזנט קילאָמעטער פון טיר מען (די נעפּסטע איינבאן סטאנציע). די לאנג פון די פאָליטישע פארשיקטע איז די לעצטע צייט געווארן זייער שווער. אויסער דער שרעקלאכער ארבעטסלאָזי־קייט ליידן זיי אין מאנגל פון אלע עסן זאכן. א דאנק דער "קאָלעקטיוויזאציע" קאָן מען קיין זאָף ניט קויפן אויפ׳ן מארק. יעדער פארשיקטער באקומט אין קאָאָפּע־ראטיוו נאָר א האלב פוד מעל אזן 250 גראם מעל־צוקער א חודש. לעצטנס האָט די ארטיקע מאכט פארארדענט אז די פי־שער זאָלן די פארשיקטע קיין פיש ניט פארקויפן. אויף אזא אופן האָט נ. פ. או. בארויבט דעם וויכטיקסטן און ביליק־סטען שפּייז־מיטל, וועלכן די פארשיקטע פלעגן באקומען אויסער דעם קאָאָפּערא־טיוו.

די רדיפות אויף סאָציאליסטן אין סאָוועט רוסלאנד

1. הונגער שטרייקן

אין דארף סאלאמיכינא (אוראלסקער קרייז) האָבן זעקס פארשיקטע חברים (שמחה ראביצאוויטש און א.) דערקלערט א הונגער שטרייק.

די חברים האָבן שפאצירט דעם 5טן יולי פ. י. אין דעם דארפס־גארטן. דארט האָט זיי געטראָפן דער באאַלמעכטיק־טער פון נ. פ. או. אין סאלאמיכנער ראָ־יאָן — סאקלאוו און האָט זיי ארעסטירט. די סיבה — האָט דערקלערט סאקלאוו — דער גארטן איז אויסער דעם תחום פון דארף און דערפאר איז די פארשיק־טע פארבאָטן צו שפאצירן דארט.

די ארעסטירטע חברים האָט ס. ארייי־געזעצט אין א מין שטאל (אין דארף איז קיין טורמע ניטאָ). צוויי טעג האָט זיי סאקלאוו ניט געגעבן עסן. די חברים האָ־בען דערקלערט אלס פראטעסט א הונגער שטרייק, וועלכער האָט געדויערט פיר טעג. נאָך א זעקס טאגיקן ארעסט האָט ס. באפרייט די חברים.

ב) חבר ג. ברויטמאן איז געשיקט גע־ווארן ארבעטן אין א "סאווכאז" (א סאָ־וועטישע ווירטשאפט) — פיר קילאָמע־טער פון קראקאליינסק. אָבער קאזאנסקי, א געוועזענער גלח, און ביי היינטיקן טאָג א גרויזאמער ארבעטער און א דאנק זייערע אויף דער מלוכה מאשין, וואָס טאָר זיך ניט אָפּשטעלן אויף קיין איין מינוט. פון זיי ווערט ניט דערוואַר־טעט צו ענדערן דעם גאנג פון דער מאשין, נאָר בלויז אָנצוצייכענען איר ריכטונג.

די ווייליער האָבן געשיינקט זייער צוטרוי צו מר. בענעטן און זיין פאר־טיי אויפ׳ן סמך פון זייערע הבטחות צו פירן דאָס לאנד אין א בעסערער ריכ־טונג. צי די ווייליער האָבן געהאנדלט קלוג צי ניט, דאָס דארף איצט דער־ווייזן מר. בענעט און זיין רעגירונג.

מר. בענעט האָט געקראָגן די פולע געלעגנהייט דורכצופירן זיין פאָ־ליטיק. די ווייליער האָבן אים געגעבן א פארלאמענט מיט א פעסטער קאָנ־סערוואטיווער מערהייט. דערמיט ווערט זיין פארפליכטונג צו די ווייליער נאָך גרעסער, און דערפאר האָבן די ווייליער דאָס רעכט צו דערוואַרטן פון אים נאָך מער און בעסערע רעזולטאטן.

די הבטחות וואָס מר. בענעט און זיין פארטיי האָבן געגעבן צו די ווייליער זיינען נאָך פריש אין אלעמענס זכרון, אין דארפן ווייטער געהאלטן ווערן פריש. כדי די רעגירונג זאָל שטענדיק פילן איר אחריות און זאָל אזוי אויף איין מינוט ניט פארגעסן אויף אירע הבטחות. און, וועט זי זיי פאר־ווירקלאכן נאָר אין מעשים קאָן זי זיין זיכער מיט דער שטיצע און גוטן ווילן פון אלע בירגער . . .

אין גרוש

א) ביי דעם כינעזישן גרעניץ. נאָך פיר חדשים "זיצן" אין פאלטאוועד, כאר־קאָוועד און מאסקווער טורמעס בין איף לעעטנס פאראורטיילט געווארן צו דריי יאָר פארשיקונג אין קאזאקאסטאן.

ביי פופציק "פאָליטישע" (צ. ס., השו־מר הצעיר, צ. ס. יוגנט, "החלוץ", ס. ד., ס. ה. און אנארכיסטן) זיינען מיר ארויס סוף מאי, 1927, פון מאסקווער "בוטיר־קי" אין עטאפּ קיין קאזאקאסטאן. פון מאסקווע ביז קיזיל אַרדא זיינען מיר גע־פאָרן צוויי חדשים פון ק.־א., ביז סעמי־פאלאטינסק נאָך צוויי חדשים. פון דער גאנצער גרופּע ארעסטירט זיינען דריי, איך און נאָך צוויי חברות געקומען. קיין סעמיפּאלאטינסק. מיר אלע זיינען געווען אין עלטער פון 18־19 יאָר. אָבער אויף אין מ. האָט מען דערלויבט אונז פאר־בלייבן נאָר צוויי טעג און מ׳האָט געשיקט מיך און די חברה אידה אין "באלשי נאָ־רימסק" — פיר הונדערט וויאָרסט הע־כער אויפ׳ן "אירטיש".

"ב.־נאָרימסק" — א גרויס דארף, וועלכ־כער געפינט זיך אין א טאל צווישן די אלטאיער בערג, 70 קיל. פון דער כינעזי־שער גרעניץ. אין דארף וואוינען ביי טויזנט רוסישע קאזאקן, מענשן ווייט ניט קיין קולטורעלע. ארום דעם דארף ציט זיך דאָ א גרויסע ווייסטע, מיר אלע זיינען געווען אין עלטער פון 18־19 יאָר. אָבער אויף אין מ. האָט מען דערלויבט אונז פאר־בלייבן נאָר צוויי טעג און מ׳האָט געשיקט מיך און די חברה אידה אין "באלשי נאָ־רימסק" — פיר הונדערט וויאָרסט הע־כער אויפ׳ן "אירטיש".

"ב.־נאָרימסק" — א גרויס דארף, וועל